

Любов Циганкова,

завідділом науково-методичної роботи та соціологічних досліджень Кіровоградської ОУНБ ім. Д.І.Чижевського

НАВЧАЮТЬСЯ УКРАЇНСЬКІ ТА ЛАТИСЬКІ БІБЛІОТЕКАРІ

У Кіровограді в рамках спільного латисько-українського проекту «10+10» відбулося навчання бібліотекарів на базі бібліотек області.

На першому етапі втілення проекту «10+10» підвищення кваліфікації фахівців бібліотечної галузі проходило стажування десяти українських бібліотекарів у бібліотеках Латвії. Ми вивчали передовий досвід колег з інформатизації бібліотек у демократичному суспільстві. А під час стажування на Кіровоградщині латиські бібліотекарі ознайомилися з роботою обласних, районних, сільських публічних бібліотек. Спеціалісти з обох країн виявили багато спільного у вирішенні професійних проблем. Зокрема, латишів особливо зацікавив досвід кіровоградських бібліотекарів з питань диференційованого обслуговування читачів, діяльності клубів за інтересами. Наприклад, знайомлячися з роботою Аджамської сільської бібліотеки №2 Кіровоградського району, наші колеги відзначили позитивність відродження українських національних обрядів («Як у Аджамці Трійцю святкують»). У Вільшанській ЦРБ було прочитано лекцію з історії поселення болгар в Україні, виступив фольклорний болгарський ансамбль «Гуденки». Бібліотекарі Новоукраїнського району ознайомилися стажистів з активними формами масової роботи. Гостям запропонували переглянути конкурс «Краща читаюча сім'я», присвячений Міжнародному дню сім'ї. Під час коктейль-презентації в Кіровоградській ЦБС було представлено анонси майбутніх заходів, серед яких: конкурс «Міс Дюймовочка-99», уривок з нової книги Л.Куценка «Час вчитися любити», «На допомогу вивчаючим Біблію», а також фрагмент літературного вечора «Лампада чистої любові» до пушкінських днів в Україні.

Як підсумок стажування в ОУНБ відбулась міжнародна наукова конференція з теми: «Консолідація. Ініціатива. Творчість». У ній взяли участь латиські, українські та російські бібліо-

текарі. Конференція відкрилася доповіддю Олени Гаращенко, директора ОУНБ ім. Д.І.Чижевського, яка презентувала міжнародний проект професійного розвитку українських та латиських бібліотекарів «10+10». Доповідь Дзідри Шміти, завідуючої Бібліотечною службою Латвії, керівника проекту «10+10», було присвячено досвіду роботи публічних бібліотек країни, їх проблемам та шляхам розв'язання. Заслужували уваги доповіді: Олени Александрової, заступника генерального директора Національної парламентської бібліотеки - «Законодавче та інформаційне забезпечення бібліотек України»; Євгенії Висоцької, старшого наукового співробітника науково-методичного відділу Національної бібліотеки Росії ім. М.Є.Салтикова-Щедрина - «Кадрові ресурси бібліотек Росії: сучасний стан, проблеми оптимізації»; Володимира Шпера, к.т.н., члена редколегії журналу «Надежность и контроль качества. Методы менеджмента качества», викладача школи менеджерів при МЕІ (Москва) - «Менеджмент - якість - людина у ХХІ столітті».

У рамках конференції працювали дві секції: «Бібліотека і влада» та «Роль бібліотек у сучасному житті суспільства». В роботі першої, окрім бібліотечних працівників, взяли участь представники органів місцевого самоврядування, завіділами культури. Ведучими секції були Рута Цибуле, державний інспектор по культурі Балвського району Латвії, та Наталія Овчаренко, заступник начальника управління культури облдержадміністрації. Обговорювалися шляхи взаємодії публічної бібліотеки та органів місцевого самоврядування.

У роботі другої секції (керівники Олена Гаращенко та Дзідра Шміта) взяли участь Ольга Ботушанська, директор Одеської державної наукової бібліотеки ім.О.М.Горького, яка висвітлила досвід діяльності зарубіжних бібліотек, зокрема Австралії; Літа Хофмане, завіділом персоналу Національної бібліотеки Латвії виступила з теми: «Персонал менеджмент. З досвіду роботи з персоналом Національної Бібліотеки Латвії».

Відбулася презентація он-лайн-каталогу Кіровоградської ОУНБ, який складається з 29 тис. записів, що являють собою бібліографічний опис, котрий доповнює предметна рубрика. Для автоматизації бібліотечних процесів вибрано АІБС «ІРБІС» ДПНТБ Росії. ОУНБ своїми силами переклала цей програмний продукт українською мовою і є тепер дистриб'ютором «ІРБІС» в Україні. Створений он-лайн-каталог отримав високу оцінку серед фахівців СНД.

Підбиваючи підсумки конференції, зарубіжні

колеги високо оцінили рівень проведення стажування, підкреслили насиченість програми. Були висловлені пропозиції щодо подальшого спілкування і взаємодії.

Провідною ідеєю цього проекту є намір знайти бібліотекарів, котрі бажають працювати і контактувати на належному професійному рівні в міжнародних масштабах. Гадаємо, що перші кроки до сприяння інтеграції бібліотек Латвії та України у світову бібліотечно-інформаційну мережу виявилися вдалими.

Досвід вузівських бібліотек

Інформаційне забезпечення потреб студентів та викладачів УАБС

Бібліотеку Української академії банківської справи (м.Суми) створено в 1996 р., як і навчальний заклад, складовою частиною котрого вона є. Впровадження з перших днів існування книгозбірні новітніх інформаційних технологій дало змогу закласти ефективну систему інформаційно-бібліотечного обслуговування студентів та працівників установи, зорієнтувати свої послуги на найповніше документне, фактографічне та інформаційне забезпечення їх потреб, на допомогу в підготовці висококваліфікованих спеціалістів, наукових та науково-педагогічних кадрів, проведення науково-дослідної роботи.

Понад дві тис. користувачів - студентів трьох факультетів, професорсько-викладацький склад, аспірантів, здобувачів та ін. обслуговує бібліотека.

У фонді нагромаджено навчальну літературу, збірки законодавчих і нормативних актів, наукові праці, фахові дослідження, методичні розробки, матеріали семінарів, наукових конференцій тощо - понад 75 тис. прим. літератури п'ятьма мовами. Щорічно його обсяг зростає на 13-15 тис. прим., не останню роль у чому відіграє книгообмін з іншими навчальними закладами в Україні й поза її межами, тісні зв'язки з авторами - науковцями, викладачами, практиками.

Бібліотека отримує понад 130 назв періодичних та інформаційних видань з економічної й правової тематики. Особлива увага приділяється поповненню медіатеки мультимедійними довідковими та енциклопедичними виданнями, комп'ютерними програмами, аудіо- й лінгафонними курсами іноземних мов тощо. Нині фонд бібліотеки УАБС у регіоні є найповнішим і найбільш багатоаспектним зібранням документів з питань економіки, фінансів, банківської справи, бухгалтерського обліку, юридичних дисциплін.

У бібліотеці паралельно ведуться традиційний та електронний довідково-бібліографічний апарати.

Автоматизація внутрішнього режиму забезпечує доступ до ДБА, дозволяє користуватися при бібліо-графічному пошуку наявними БД. В обслуговування активно впроваджується робота з базами даних на лазерних дисках, створюються власні бібліографічні проблемно-орієнтовані БД. Постійно поповнюються проблемно-орієнтовані БД - «Акціонерні товариства: організація та діяльність», «Особливості приватизації в Україні». Ведеться робота над побудовою нових БД - «Інтеграція України в світову економіку» і «Ринок праці та зайнятість в Україні».

Щоквартально виходить «Бюлетень нових надходжень».

За запитами кафедр, викладачів та інших користувачів готуються письмові тематичні добірки нових надходжень, тематичні бібліографічні списки літератури з окремих питань: «Соціальна структура України», «Правове регулювання кредитування в Україні», «Методи економічних досліджень в економіці» тощо.

Цикл заходів ІВЗ «Бібліографія на допомогу науковій діяльності і навчальному процесу» включає перегляди інформаційних і бібліографічних видань, заняття з бібліотечно-бібліографічної орієнтації, консультації з питань роботи з інформаційними джерелами, вміння правильного формулювання інформаційних запитів, бібліографічного оформлення рефератів, курсових, дипломних проектів, наукових праць.

Ми продовжуємо пошук нових форм, методів та технологій розкриття і використання інформаційних ресурсів, інформаційного обслуговування своїх користувачів.

Лариса Ониксимова,
провідний бібліограф бібліотеки УАБС